

Pla Integral de Política Industrial **i2+**

Ajuntament d'Alcoi

Introducció

Aquest Pla pretén ser la reflexió estratègica, i la resposta pensada i analitzada de la corporació municipal, a fi d'abordar una regeneració del teixit econòmic d'Alcoi i, si és possible, de la seua àrea d'influència; també, ubicar el sector industrial en el centre de les polítiques econòmiques i del desenvolupament econòmic municipal.

L'elaboració d'aquest pla pretén impulsar un canvi en l'orientació de la política econòmica de les tres últimes dècades, ja que comporta reconèixer la importància crucial de l'activitat industrial, de la sostenibilitat i l'eficiència energètica per al creixement i el progrés de la nostra ciutat, tal com, de fet, ha ocorregut en termes històrics.

El pla integral de política industrial "i2+" s'emmarca en una estratègia encaminada a millorar les condicions en què es mou l'activitat industrial i a donar suport al seu creixement. Per tant, el pla comprèn totes les mesures, actuacions i programes, dirigits a incrementar el pes de l'activitat industrial a Alcoi, fomentar l'aparició d'activitats més intensives en tecnologia i coneixement, que incrementen la competitivitat i el valor afegit de les empreses, i, per extensió, la riquesa i el benestar de la població.

Cal indicar que a l'efecte d'aquest pla, el sector industrial es defineix en un sentit ampli, que inclou no tan sols les activitats purament de transformació o producció manufacturera, sinó totes aquelles relacionades amb les activitats, com els serveis prestats a les empreses industrials, les empreses de base tecnològica, empreses del sector de l'eficiència energètica i les noves tecnologies relacionades amb les energies netes en totes les seues variables, i empreses del sector TIC, en general, els relacionats amb les activitats productives, especialment els anomenats serveis avançats, més intensius en coneixement.

Açò és així per dues raons fonamentals:

- En primer lloc, per a compensar el fet que la pròpia definició d'activitat industrial està condicionada pels canvis pels quals estan passant els distints paradigmes d'organització industrial. Les tendències més recents han portat a l'externalització de moltes activitats de suport a la producció (per exemple, la logística), que anteriorment s'integraven dins de l'activitat industrial, en empreses amb un alt grau d'integració horitzontal.
- En segon lloc, perquè el propi creixement de la indústria i les seues millores en eficiència estan relacionades i condicionades per l'eficiència dels serveis avançats associats a l'activitat industrial.

Davant aquestes premisses, el pla industrial té en compte per a la seua execució un horitzó temporal de deu anys, per tres motius:

1r. Per a proporcionar uns objectius i un marc estable que guien la política econòmica a mitjà i llarg termini, i evitar, en la mesura que siga possible, una actuació sense sobresalts i indefinicions, condicionada per l'elevada inestabilitat i incertesa de la conjuntura econòmica actual.

2n. Algunes actuacions cerquen promoure canvis estructurals en el sector industrial; els efectes i, per tant la seua avaluació, només seran possibles transcorreguts alguns anys.

3r. Finalment, la data concreta del 2020 correspon a l'horitzó utilitzat per la Unió Europea en la seua estratègia Europa 2020, que inclou entre moltes actuacions l'estratègia de política industrial de la UE.

En tot cas, convé indicar que les actuacions específiques d'aquest Pla es formularan amb un marc d'avaluació i correccions temporal més curt, tres anys, en el que denominarem **Avaluació del pla d'Acció**. D'aquesta manera es pretén disposar d'un horitzó més pròxim, perquè els agents implicats en aquest projecte, puguin avaluar el grau de consecució dels objectius, a partir d'aquest establiment d'objectius operatius, i consignar les seues partides pressupostàries corresponents, i actuacions de caràcter més o menys immediat. D'aquesta manera, es pretén realitzar una avaluació, a fi d'establir les possibles modificacions d'aquest, si es produeixen desfasaments en el grau d'acompliment dels objectius marcats per aquesta corporació.

Com a punt de partida establim uns objectius estratègics generals, amb els quals hauran de ser coherents totes les actuacions previstes en el Pla. Pel que fa al cas, cal indicar que, lògicament, l'Ajuntament és conscient que alguns d'aquests recauen fora de l'àmbit tradicional de la seua actuació política. No obstant això, amb aquest Pla es pretén la implicació i articulació d'aquells agents amb responsabilitats en aquests àmbits, per mitjà de la coordinació i l'impuls no tan sols municipal, sinó de tots els agents institucionals, empresarials i sindicals de la ciutat.

Objectius estratègics

a) Impulsar la modernització del model de creixement de l'activitat industrial

La política industrial ha de tenir un paper essencial per a governar el canvi de model productiu de la nostra economia, i reorientar-lo cap a la innovació i el coneixement.

b) Impulsar la competitivitat de la indústria

No hi ha cap sector industrial, cap empresa, que puga eludir la forta competència que prové dels mercats oberts, dels mercats globals. La competitivitat global és el requisit indispensable per a la sostenibilitat econòmica. En aquest sentit s'afavoriran les sinergies entre empreses, sindicats i institucions.

c) Alinear la política industrial local amb l'espanyola i amb l'europea, però salvaguardant els elements diferencials que caracteritzen la idiosincràsia de la indústria local i de l'àrea d'influència d'Alcoi.

La creixent obertura internacional i l'increment de la competència en els mercats, obliga les nostres empreses a reorientar la seua activitat (en un sentit ampli) a mercats més globals, en els quals aspectes com el capital humà, l'esforç innovador, el capital relacional, etc., resulten crucials per a competir.

Cinc Eixos d'Actuació

Per a aconseguir els objectius estratègics enunciats, a la vista de les debilitats que té el teixit industrial, no molt diferents dels que presenta l'espanyol, considerem que la política industrial s'hauria d'articular entorn de cinc eixos prioritaris, en els quals, si bé, els marcs de decisió en la majoria d'ocasions sobrepassen les competències municipals, entenem que la política local pot exercir un paper coordinador rellevant, encara que siga com a punt de reflexió i articulació d'un model de desenvolupament a què els nostres ciutadans tenen dret:

Foment de l'emprenedoria.

Fomentar la innovació i la I+D.

Fomentar el creixement i el dinamisme de les PIMES

Afavorir l'orientació de les empreses en els mercats internacionals.

Apostar per sectors estratègics.

Eix d'actuació 1. Foment de l'emprenedoria.

El model de creixement empresarial s'ha de basar en nous paradigmes, i un de fonamental per a aconseguir l'èxit és aportar i fomentar l'emprenedoria en la seva accepció més àmplia. Convé no oblidar que la puixança econòmica d'aquesta ciutat i de moltes de les localitats pròximes, es va basar històricament en eixe intangible que espentava els seus ciutadans a assumir riscos empresarials, i crear com contraprestació riquesa i benestar.

Aquest concepte no s'està desenvolupant bé, ja que només es basa a detectar mitjançant diferents accions l'emprenedor i dotar-lo de les eines que possibiliten la seva consecució en empresari. Referent a això, entenem que l'aposta de l'emprenedoria ha d'optar per un model integral en què s'aborden aspectes com la formació, el finançament, la incubació, la reversió a la

societat dels esforços col·lectius realitzats en aquest procés, etc. Des d'aquest punt de vista i partint del grau tan elevat de dispersió existent en aquest àmbit, entenem que s'ha de dur a terme un model d'acció local (amb els peus a terra), en què a més de coordinar totes les institucions relacionades amb el foment de l'innovador, es desenvolupen nous espais i serveis orientats a suplir les nombroses mancances que hi ha en aquest àmbit.

Igualment, atesa la creixent formació dels nostres joves i les dificultats per a la seva entrada en el mercat de treball, es fa necessària la implicació dels distints centres educatius, per tal d'afavorir els processos d'emprenedoria en l'aprenentatge, que impulsen la creació de noves empreses que rejueniscuen el teixit productiu.

Accions relacionades

- Posada en marxa del programa emprenedors 5.1., per a la coordinació i dinamització d'entitats relacionades amb l'emprenedoria en totes les seues versions.
- Creació de l'espai emprenedors, situat en l'Àgora del mercat de Sant Mateu.
- Coordinar i potenciar les distintes accions mantingudes per institucions locals i comarcals (CEEI, Cambra de Comerç, Institut Idees de la UPV, ADL, DATO, ACETEX, ATEVAL, AITEX, ACECA, entre d'altres).
- Foment de creació de noves empreses al voltant dels serveis de l'Ajuntament (empreses del sector de les energies renovables per a millorar l'eficiència de les instal·lacions de l'Ajuntament, empreses de mobilitat urbana, serveis socials, serveis generals - una idea seria que aquestes foren cooperatives -).
- Incloure la filosofia de l'emprenedoria i innovació en espais diferents dels empresarials, com per exemple en actes culturals, festes, entre d'altres.

Eix d'actuació 2. Fomentar la innovació i la R + D

Un dels principals vectors per a incrementar la productivitat de la indústria és la innovació en qualsevol de les seues múltiples versions. Innovació en sentit ampli significa canvi amb relació al que s'està fent. Per tant, innovar a les empreses pot consistir en coses molt diverses. Des del punt de vista de la política industrial, l'important és promoure la innovació, convèncer les empreses que viuen en un entorn canviant i que el seu èxit depèn de la seua capacitat per a adaptar-se de forma contínua als reptes de l'entorn.

La innovació que adopten les empreses és el resultat de la transferència d'idees i coneixements, especialment

des del món científic i investigador, i en particular de la universitat i centres formatius al món empresarial. Per tant, tan important com promoure l'activitat innovadora és promoure la generació d'idees i coneixements que puguin transferir-se com a innovacions per al sector industrial.

La investigació i el desenvolupament també té que ser un vector important de la ciutat que té que anar de la mà de la Universitat i de algunes empreses tractoras de la ciutat o alguna que estiga interessada en implantar-se en la nostra ciutat.

Accions relacionades

- Creació d'espais de foment de la innovació (espais de la universitat, espais educatius, espais propis de l'Ajuntament, espais d'institucions) (per exemple, l'Àgora, que es pot ampliar a espais com l'Escola Industrial o la Fundició de Rodes. La idea seria especialitzar aquests espais en la línia dels eixos del pla: un pot ser emprenedors; altres, TIC; un altre, energia; un altre, base tecnològica; un altre, medi ambient...).
- Organitzar les primeres jornades i trobades d'innovadors comarcals i/o nacionals, amb l'ajuda d'institucions que fomenten la innovació.
- Crear els fòrums d'emprenedors i/o sectors empresarials amb necessitat de canvi.
- Creació del portal de la innovació i el coneixement que servisca com a eina de gestió de la informació, tant per a les empreses integrades, com per als distints agents en el seu conjunt. Aquesta eina no tan sols actuarà com a espai virtual de foment de la innovació sense barreres geogràfiques, i donarà suport a la difusió de jornades i trobades, sinó que permetrà posar a disposició dels responsables empresarials o emprenedors informació rellevant per a la presa de decisions que s'actualitzarà diàriament i estarà disponible en el moment en què la necessiten.

Eix d'actuació 3. Fomentar el creixement i el dinamisme de les PIMES

Les PIMES constitueixen l'essència del teixit industrial de la ciutat i com a tal han de rebre una atenció especial. De fet, cal tenir en compte que la majoria de les actuacions que es proposen en el context de la resta dels eixos seran quasi d'aplicació exclusiva a les PIMES.

Pel que fa a això, cal indicar que hi ha un aspecte de particular rellevància i que mereix una atenció particular: la grandària reduïda de les empreses i la necessitat d'incrementar-la per a fer-les més dinàmiques i més competitives. Aquesta escassa grandària de les nostres PIMES els resta força i capacitat de negociació per accedir a les fonts de finançament, dificulta la seua

projecció internacional i, a més, provoca un estrangulació en els seus canals de producció i distribució.

Per tant, el creixement de les PIMES que componen el nostre teixit industrial constitueix un dels reptes principals a què ha de respondre el Pla integral. En particular, és necessari crear les condicions perquè les microempreses i les xicotetes empreses s'esforcen per evolucionar cap a mitjanes empreses o, com a mínim, puguin disposar de xarxes de cooperació que incrementen funcionalment les seues dimensions.

Accions relacionades

- Creació del catàleg de locals i naus industrials de la comarca.
- Posada en marxa de la carta de serveis de l'Ajuntament d'Alcoi per a assegurar un temps màxim de gestió de tràmits administratius, en especial per a la creació d'empreses o PIME.
- Posar en marxa a l'Ajuntament la compra innovadora.
- Coordinació amb les institucions que ja realitzen el servei de "punt d'inici de tramitació d'empreses".
- Creació del directori PIMES, per a facilitar el seu coneixement i col·laboració.
- Suport a les adquisicions i fusions i integració cooperativa.

Eix d'actuació 4. Afavorir l'orientació de les empreses en els mercats internacionals

La globalització dels mercats comporta el repte de ser capaços d'enfrontar-se a forts competidors, però també comporta l'avantatge d'oferir mercats de grans dimensions i, per tant, un enorme potencial a les empreses més competitives i diferenciades per a créixer.

La caiguda de la demanda espanyola ha estat major que la de la majoria dels països, en desenvolupament o industrialitzats, i la seua recuperació és molt probable que resulte més lenta que la d'aquests últims. A més, fins i tot una vegada recuperada la demanda, és possible que durant un cert temps no assolisca el fort ritme

registrat en els anys previs a la crisi. Açò fa que el major potencial de creixement per a la nostra indústria es trobe en els mercats exteriors. És fonamental acompanyar les empreses en la seua reorientació estratègica cap a l'exterior, en especial a les xicotetes i mitjanes empreses, per a les quals l'esforç que eixa reorientació requereix és proporcionalment major que per a les grans empreses.

Acciones relacionadas

- Crear la marca Alcoi Indústria perquè l'Ajuntament i les empreses que assistisquen a fires o esdeveniments tinguen una imatge comuna.
- Pla d'internacionalització de la indústria.
- Millora de la formació per a l'exportació, sobretot en centres educatius.
- Participació en totes les iniciatives per a la implantació a l'exterior (noves xarxes comercials amb socis internacionals, franquícies, oficines conjuntes, showrooms, parcs tecnològics, etc.).
- Posada en marxa d'observatoris comercials en els mercats d'exportació principals. Aquests observatoris els realitzaria l'Oficina per al Canvi Estratègic, que podria dedicar un professional que assistirà a fires considerades d'interès per a les empreses, amb l'objectiu de demanar informació i aconseguir contactes que després es passarien a les empreses interessades.
- Coordinació dels distints agents que ofereixen algun tipus de servei a la internacionalització.

Eix d'actuació 5. Reforçar els sectors estratègics

A l'hora de formular la política industrial es plantegen dos plantejaments tradicionalment alternatius. D'una banda, la política industrial d'enfocament horitzontal i, d'altra, la política d'enfocament sectorial. La política industrial d'enfocament horitzontal s'articula per mitjà d'actuacions generals que cerquen millorar l'entorn en què actuen les empreses o donar suport a l'activitat empresarial, independentment del sector en què es troben. En definitiva, la política horitzontal té incidència en tots els sectors industrials. D'altra banda, la política industrial sectorial s'orienta al suport i el foment de sectors industrials específics.

La política industrial que volem promoure ha d'adoptar una posició intermèdia entre les dues esmentades i congregar una orientació principalment horitzontal, amb el suport a alguns sectors que resulten estratègics per a la nostra indústria. Amb aquesta finalitat, es consideren sectors estratègics aquells que tenen un major potencial de creixement, una major capacitat d'arrossegament sobre la indústria i una clara orientació a l'exportació.

En concret, els sectors que considerem estratègics per a Alcoi:

Sector tèxtil:

Considerem bàsic mantindre i utilitzar els valors empresarials i personal que ja tenim en Alcoi i apostem per una evolució del sector en temes de I+D+i en tots els aspectes possibles (eixemple: nous materials, nous productes, entre altres).

Sector metal-mecànic:

Junt al sector tèxtil aquest sector sempre a seguit tractor en la zona, considerem que apostar actualment per la

evolució tecnològica es clau per el desenvolupament de moltes empreses de la comarca i la creació de nou nitxos empresarial (Eixemple: empreses de base tecnològica, aeronàutica, entre altres).

Sector agroalimentari i de la cosmètica:

Aquests sectors son referents dins de les indústries de la ciutat continuem apostant i dins del concepte del pla integral de política industrial facilitarem a aquesta indústria les ferramentes possible per la seua expansió i consolidació a nivell internacional.

Tecnologies de la informació i de la comunicació:

En una societat de la informació i contant amb les sinergies que es produeixen entre els centres educatius, la Universitat i els emprenedors es necessari apostar en empreses d'aquest sector amb visió estratègica i transversal a la resta de sectors.

Indústria i serveis mediambiental, Energies renovables i eficiència energètica:

Dins de les iniciatives industrials de la ciutat aquest sector considerem estratègic no únicament desde l'òptica de desenvolupament empresarial sinó desde una òptica de desenvolupament territorial.

Sector disseny:

El disseny te dues vessants interessant per al nostre territori, per una banda es un sector necessari per la resta de sector estratègics de la ciutat, les nacions occidentals d'Europa han apostat pel disseny com recolzament de la nova indústria , i per altra banda tenim que considerar-lo com una indústria pròpia capaç de generar ocupació i empreses.

Accions relacionades

- Implantació del Clúster aeronàutic, aeroespacial de defensa i seguretat.
- Implantació del Clúster de disseny.
- Elaboració del pla integral d'energia.
- Elaboració del pla integral de mobilitat.
- Facilitar la implantació d'AITECH a la nova seu
- Col·laboració amb centres tecnològics de sectors tradicionals en el desenvolupament de productes i serveis orientats als sectors anteriors.
- Potenciar la possibilitat de ubicar un departament de l'Institut Valencià de l'Energia, dependent de l'IMPIVA i la Universitat Politècnica de València, per a l'estudi de noves fonts d'energia i homologació de productes.
- Disseny del Parc Tecnològic i Científic comarcal, en què es troben representades les principals institucions educatives, empreses, centres tecnològics, CEEI, consultores especialitzades, de manera que impulse la creació de sinergies que faciliten la transferència de coneixement, la creació d'empresa i l'ocupació.

Incentius municipals per a la creació d'empreses

Aquest punt és necessari negociar-lo i coordinar-lo molt bé amb les distintes institucions que tenen alguna cosa a dir en temes de promoció empresarial, però desitgem que hi haja una posició de partida de l'Ajuntament d'Alcoi.

El Pla d'Incentius Locals pot estructurar-se en dos àmbits diferents de suport. Es tracta d'àmbits l'objectiu principal dels quals és donar suport a la realització d'inversions en actiu fix material i immaterial, en despeses corrents i en projectes d'innovació. A continuació, s'ofereix una llista de distintes possibilitats d'accions.

Algunes idees d'incentius a debat:

a) Règims tributaris especials

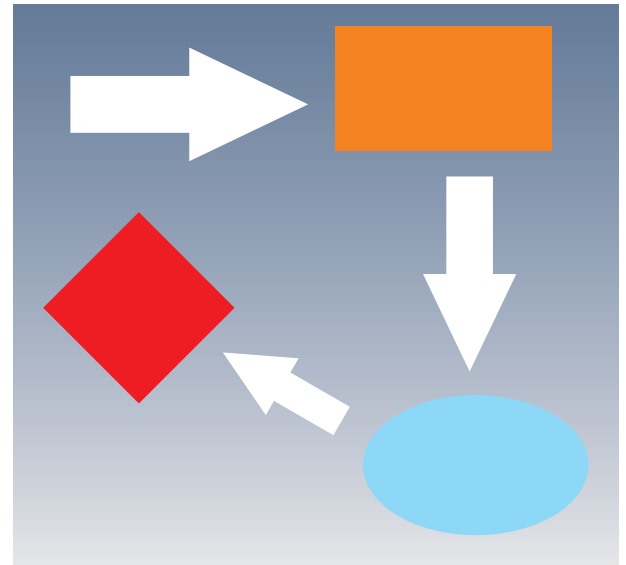
- Reducció de les taxes dels tràmits i serveis administratius: llicències d'obra, llicència d'obertura i altres taxes i impostos locals.
- Incentius fiscals (règims especials d'impostos): menors taxes impositives, períodes d'exclusió per al pagament dels impostos o contribucions i altres estímuls de caràcter fiscal i local.

b) Instruments de suport

- Programa d'accés a microcrèdits. Signatura d'acords de col·laboració amb les entitats financeres.
- Selecció de projectes per a qualificar-los d'I+D per a la sol·licitud d'ajudes al SERVEF.
- Intermediació entre els emprenedors i les entitats prestadores de serveis per a la creació i consolidació d'empreses (ADL, CEEI, Cambra, consultores, etc.).
- Intermediació entre els emprenedors i el mercat immobiliari (centres d'empreses, immobiliàries, etc.).

Avaluació del Pla de Acció 2014

Dels objectius que presenta el "Pla Integral de Política Industrial i2+" i les accions enunciades en els cinc eixos d'actuació, es considera summament necessari planificar i acordar un pla integral d'acció que avalue els objectius i prioritze accions, en un període curt, per millorar el Pla integral i proposar noves accions.

Per aquesta raó, es plantegen les propostes d'actuació següents que donaran sentit a la gran estratègia industrial:

Crear un organisme de control i avaluació del pla integral i més concretament dels objectius, la implantació dels eixos i la consecució de les diferents accions, aquest òrgan es nomenarà "l'observatori integral de l'activitat econòmica".

- Aquest organisme serà de caràcter consultiu i estarà integrat per totes les regidories integrats en l'àrea de dinamització econòmica i un representant de totes les institucions empresarials locals relacionades amb la indústria, l'innovació i l'emprenedorisme, també estaran representades els sindicats més representatius de la comarca.
- Aquest organisme estarà integrat dins de i unes de les seves tasques serà l'avaluació, dinamització del pla i2+, anàlisi de necessitats, proposar iniciatives de futur i qualsevol proposta que millore el Pla i2+.
- L'Observatori farà reunions semestral amb la finalitat d'avaluar el desenvolupament de les accions del pla i dissenyar una ferramenta d'avaluació útil que servisca per millorat l'estratègia industrial d'Alcoi.

Cronograma Plan Integral

Aquests cronograma no vols ser una proposta exhaustiva de les accions durant la legislatura, mes be, vol ser una orientació de quant podríem posar-se en marxa les accions mes representatives de l'i2+

Aqueixos i Accions	2011	2012	2013	2014	2015
EIX 1					
Foment de l'emprenedoria					
Accions Més representatives	Programa emprenedors 5.1				
	Posada en marxa de l'Àgora				
		Accions de difusió i jornades			
		Accions educatives d'emprenedoria			
EIX 2					
Fomentar la innovació i la R+D					
Accions més representatives	Creació espais de la innovació				
	Creació de la Xarxa del Coneixement				
	Trobades, congressos, jornades d'innovació				
			Portal Innovació i Coneixement	Institut de la Innovació	
EIX 3					
Fomentar el creixement i el dinamisme de les PIMES					
Accions més representatives		Creació sistema telemàtic d'ajuda a PIMES			
	Creació de l'observatori integral de 'activitat econòmica		Oficina per al Canvi Estratègic	Creació de base de dades de PIMES	
		Carta de serveis i reducció de taxes			
	Creació base de dades de locals				
		Constitució de l'agència de suport a les PIMES			
EIX 4					
Afavorir l'orientació de les empreses en els mercats internacionals					
Accions més representatives		Creació de la marca Alcoi			
		Promoció de la marca Alcoi			
		Pla estratègic d'externalització			
		Creació de l'observatori comercial			
EIX 5					
Reforçar els sectors estratègics					
Accions més representatives	Implantació i promoció del clúster aeronàutic				
	Implantació i promoció del clúster de disseny.				
	Col·laboració amb centres tecnològics				
		Creació de la xarxa de centres			
		Disseny del Parc Tecnològic i Científic comarcal (Ai+),			

Tota la sistemàtica de posada en marxa i funcionament del Pla es realitzarà mitjançant la selecció i mesurament d'indicadors de gestió, satisfacció i resultat i l'assignació de responsables de cada acció o, si es considera més apropiat, d'eixos.

Ajuntament d'Alcoi